

plyne z § 42 odstavec (1) konk. ř. Ale tím není vyloučeno, aby, jsou-li splněny předpoklady žaloby určovací podle § 228 c. ř. s., žalováno bylo toliko o určení, že odporovatelné právní jednání jest bezúčinné. V souzeném případě domáhá se žalobce jen výroku, že jest proti konkursním věřitelům bezúčinné zástavní právo žalovaného Edmunda S. za pohledávku 250.000 Kč s příslušenstvím, vložené na základě dlužního úpisu ze dne 29. srpna 1931 v knih. vložce čís. 1962 pozemkové knihy obce Ch., ač mohl žalovati hned na plnění, to jest, když ne přímo na výmaz zástavního práva, tedy aspoň na zápis obmezení, že vložené zástavní právo jest bezúčinné proti konkursním věřitelům. Otázku, zda žalobce má právní zájem na brzkém zjištění práva nebo právního poměru, jest zkoumati i ve vyšších stolicích z úřadu (srovnej rozhodnutí čís. 9820, 10155 Sb. n. s.), leda že by otázka ta byla již vyřešena pravoplatně formálním usnesením (rozhodnutí čís. 7491 Sb. n. s.). Nezbytnou náležitostí určovací žaloby jest žalobcův právní zájem, aby právní poměr nebo právo nebo pravost listiny byly soudním rozhodnutím najisto postaveny co nejdříve. Právní postavení žalobcovo musí tedy býti takové, by brzké, rychlé určení sporného právního poměru nebo práva bylo jediným žádoucím východiskem (rozhodnutí čís. 11630 Sb. n. s.). Proto možnost žaloby o plnění vylučuje pravidelně žalobu určovací, což však podle stálé judikatury nejvyššího soudu neplatí bez výhrad. Jak bylo podrobně vyloženo zejména v rozhodnutích čís. 4498, 6015, 10155, 10233, 10331, 10942, 11150, 12100 Sb. n. s.), jest totiž určovací žaloba přípustná, ač by bylo lze žalovati i přímo o plnění, zjednávali se jí pevný základ pro právní vztahy stran, předejde-li se jí zbytečnému rozmnožování sporů o plnění a sleduje-li tedy svůj samostatný a rozumný účel. V souzeném případě však dovolací soud seznal, že tyto předpoklady pro samostatnou určovací žalobu nejsou splněny, a bylo již z tohoto důvodu žalobu zamítnouti.

Čís. 15089.

K § 530 čís. 7 c. ř. s.

Odsuzující rozsudek trestní, vydaný po skončeném řízení v základním sporu, není dostatečným důvodem obnovy řízení ve sporu o náhradu škody, skončeném pravoplatně zamítnutím žaloby, ježto nebylo dokázáno zavinění žalovaného.

(Rozh. ze dne 27. března 1936, Rv II 741/34.)

Žalobce podal na žalovaného žalobu o náhradu škody způsobené mu autem, řízeným žalovaným. Žaloba ta byla zamítnuta rozsudkem ze dne 7. dubna 1933. Proti žalovanému bylo zahájeno současně trestní řízení pro přestupek § 431 obč. zák. a byl také žalovaný pro tento trestní čin dne 19. června 1933 pravoplatně odsouzen. Žalobce tvrdě, že odsuzující trestní rozsudek jest novou okolností, na niž se dříve v civilním sporu

nemohl odvolávati, žádá obnovu civilního řízení z důvodu § 530 čís. 7 c. ř. s. Nižší soudy obnovu povolily.

Nejvyšší soud žalobu o obnovu zamítl.

Důvody:

Žalobce usiluje o obnovu řízení z důvodu § 530 čís. 5 a 7 c. ř. s., tvrdě, že podklad obou rozsudků v základním sporu, který vedl k zamítnutí původní žaloby, jest zvrácen rozsudkem trestního soudu ze dne 19. června 1933, jímž byl žalovaný uznán vinným přestupkem podle § 431 tr. zák., a jenž byl žalobci doručen dne 24. října 1933, tak že nemohl tohoto důkazu použítí před skončením ústního jednání, jemuž následoval rozsudek soudu první stolice, ač by jeho použití v základním sporu bylo způsobilo rozhodnutí pro něj příznivější. Opírá se tudíž žaloba o obnovu řízení o odsuzující rozsudek trestního soudu, jenž byl vydán teprve po skončeném řízení před soudem prvním v základním sporu, to jest po 2. únoru 1933. Ježto rozsudek soudu první stolice má býti v souhlasu se skutkovým stavem, jenž byl v době, kdy byl vynesен, nelze se ho za účelem obnovy řízení podle § 530 čís. 7 c. ř. s. dovolávati, poněvadž byl vydán teprve, když v základním sporu bylo zakončeno řízení před soudem první stolice.

Čís. 15090.

V řízení upomínacím nesmí dovolaný soud sám od sebe postoupiti podle § 44 j. n. věc soudu podle jeho mínění příslušnému.

(Rozh. ze dne 28. března 1936, Nd II 26/36.)

V záporném kompetentním sporu mezi okresním soudem v Prostějově a okresním soudem civilním pro vnitřní Prahu o příslušnost k jednání o upomínací žalobě rozhodl nejvyšší soud, že místně příslušným k vydání podmíněného platebního rozkazu, s nímž byla spojena žaloba podle § 19 zák. č. 67/73 ř. z., byl okresní soud v Prostějově.

Důvody:

Podle § 2 odstavec druhý zákona čís. 67/73 ř. z. ve znění novely čís. 118/1914 ř. z. a čl. III. zákona čís. 161/21 Sb. z. a n. řídí se místní příslušnost soudu k vydání podmíněného platebního rozkazu ustanoveními jurisdikční normy o místní příslušnosti ve věcech sporných. Děje se proto i zkoumání příslušnosti podle § 41 odstavec 2 j. n. na základě údajů žalobcových, leč by soudu již bylo známo, že jsou nesprávné (srovnej rozhodnutí čís. 7423 Sb. n. s.). V žádosti o vydání platebního rozkazu na zaplacení 636 Kč 70 h, spojené se žalobou podle § 19 shora